

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 2164-GB

Chișinău

10 - decembrie 2013

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Se prezintă Parlamentului spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.991 din 6 decembrie 2013 (prezentat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei).

Anexă: Hotărârea Guvernului în limbile de stat și rusă – 2 ex.;
proiectul de lege în limbile de stat și rusă - 1 ex.;
nota informativă în limbile de stat și rusă – 1 ex.;
avizul Ministerului Justiției – 1 ex.;
raportul de expertiză anticorupție – 1 ex.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

ex.Bogdan L,
tel.022250446

13 12 518 13

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 991

din 6 decembrie 2013

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
și completarea Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind
indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă
și alte prestații de asigurări sociale**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Valentina Buliga

Ministrul finanțelor

Anatol Arapu

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 168-170, art. 773), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, abrevierea „C.E.M.V.” se substituie cu abrevierea „CNDDCM”, iar cuvintele „invaliditate” și „handicap” se substituie cu cuvântul „dizabilitate”.

2. La articolul 1 alineatul (2), după cuvântul „maternitatea” se introduc cuvintele „, creșterea copilului”.

3. Articolul 2:

alineatul (4) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins:

„În cazul persoanelor angajate în baza contractului individual de muncă pe durată determinată, dreptul la prestații încetează la data încetării contractului, cu excepția dreptului la indemnizație de maternitate și indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă survenită în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Dreptul persoanei asigurate la indemnizațiile specificate în art.5 alin.(1) lit. a), b), d) și g), art.15 alin.(1) lit. a) se stabilește dacă aceasta confirmă prin declarație pe propria răspundere pierderea totală, la toate entitățile, a venitului asigurat pentru întreaga perioadă a concediului medical.”

4. La articolul 4 alineatul (2¹), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă se plătesc din mijloacele financiare ale angajatorului, însă nu mai mult de 15 de zile cumulative pe parcursul unui an calendaristic în cazul multiplelor perioade de incapacitate temporară de muncă. Șomerilor indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă li se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de

stat din prima zi;

b) începînd cu a șasea zi calendaristică de incapacitate temporară de muncă, iar în cazul multiplelor perioade de incapacitate temporară de muncă, începînd cu prima zi după expirarea celor 15 de zile cumulative plătite de angajator, indemnizația se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.”

5. La articolul 5 alineatul (1) litera b), cuvîntul „prestație” se substituie cu cuvîntul „indemnizație”.

6. La articolul 6:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Asigurații care au un stagiu total de cotizare de pînă la 3 ani beneficiază de dreptul la prestații de asigurări sociale dacă confirmă un stagiu de cotizare de cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat/nașterii copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului).”;

la alineatul (3), după cuvintele „beneficiază de” se introduc cuvintele „dreptul la”, iar cuvîntul „asigurat” se substituie cu cuvintele „asigurat/nașterea copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului)”;

la alineatul (4), cuvintele „sau a bursei” se exclud;

se completează cu alineatele (6), (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(6) Femeile asigurate au dreptul la indemnizație de maternitate indiferent de durata stagiului de cotizare.

(7) Soția aflată la întreținerea soțului asigurat beneficiază de dreptul la indemnizație de maternitate în cazul în care soțul confirmă un stagiu de cotizare specificat la alineatele (1), (2) sau (3) din prezentul articol.

În cazul înregistrării căsătoriei după survenirea riscului asigurat (concediul de maternitate), dreptul la indemnizație se stabilește pentru perioada de la data înregistrării căsătoriei pînă la data expirării concediului de maternitate.

(8) Persoanele care au beneficiat sau beneficiază de prestații de asigurări sociale pe teritoriul altui stat nu pot beneficia de indemnizații pentru același risc asigurat în condițiile prezentei legi pentru aceeași perioadă.”

7. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„Articolul 7. Baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale

(1) Baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. a), b), d), g) și art.15 alin.(1) lit. a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

(2) Baza de calcul al indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul.

(3) Venitul asigurat pentru anii respectivi, incluși în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale, nu poate depăși plafonul venitului din care se calculează contribuțiile individuale de asigurări sociale stabilit prin Legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat. În cazul în care în calcul se include anul calendaristic incomplet, venitul asigurat se plafonează reieșind din numărul de luni în care s-a calculat venitul asigurat.

(4) Venitul mediu lunar asigurat se determină prin împărțirea la 12 a venitului asigurat realizat la toate entitățile în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat/nașterii copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului).

(5) În cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate entitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul din următoarele motive: concediu de boală, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, aceste luni se includ, după caz, în calcul cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data survenirii riscului asigurat/nașterea copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului) în care activează asiguratul la locul de muncă de bază.

Această prevedere nu se aplică în cazul lipsei venitului asigurat la toate entitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice, incluse în calcul la determinarea bazei de calcul a indemnizațiilor din alte motive decât cele menționate sau din motivele menționate combinate cu alte motive.

(6) În cazul în care activitatea asiguratului din perioada premergătoare lunii survenirii riscului asigurat/nașterea copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului) constituie mai puțin de 12 luni calendaristice, aceleași luni calendaristice lipsă la toate entitățile de până la angajare se includ, după caz, în calcul cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data survenirii riscului asigurat/nașterea copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului) în care activează asiguratul la locul de muncă de bază.

(7) Asiguratul care în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat/nașterii copilului (în cazul riscului asigurat creșterea

copilului) integral nu are realizat venit asigurat la toate entitățile din următoarele motive: concediu de boală, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul a indemnizației o constituie, după caz, cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data survenirii riscului asigurat/nașterea copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului) în care activează asiguratul la locul de muncă de bază.

(8) La determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor, lunile calendaristice în care nu s-a realizat venit asigurat din următoarele motive: concediu de boală, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj se includ în calcul în modul prevăzut la alin. (5), (6), (7) numai la entitatea unde asiguratul își desfășoară activitatea de bază.

Entitatea în care asiguratul își desfășoară activitatea de bază se consideră entitatea unde se păstrează carnetul de muncă al asiguratului.

(9) Prevederile alin. (4), (5), (6), (7), (8), (11) și (12) din prezentul articol se aplică la determinarea bazei de calcul și în cazul în care asiguratul activează la o singură entitate.

(10) Lunile care se includ în baza de calcul din ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii riscului asigurat/nașterii copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului), în care venitul asigurat lipsește din alte motive decît cele menționate la alin.(5) al prezentului articol, nu se exclud din calcul.

(11) Asiguratul care în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat/nașterii copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului) nu are realizat venit asigurat la toate entitățile din alte motive, decît concediul medical, concediul de maternitate, concediul pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, șomajul cu drept de ajutor de șomaj, indemnizația de asigurări sociale nu se stabilește.

(12) Baza de calcul al indemnizației de maternitate pentru femeile asigurate care nu se încadrează în nici una dintre condițiile prevăzute la art. 6 alin.(1), (2) și (3) din prezenta lege o constituie, după caz, cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data survenirii riscului asigurat.

(13) Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați este venitul mediu lunar asigurat al soțului, determinat în condițiile prevăzute de prezentul articol.

(14) Baza de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin.(1) lit.a) și d) și art. 15 alin.(1) lit. a) pentru șomeri o constituie cuantumul lunar al ajutorului de șomaj în vigoare la data survenirii riscului asigurat.

(15) Venitul asigurat se include în calcul în lunile în care a fost calculat.

(16) Indemnizațiile prevăzute la art.5 alin.(1) lit. a), b), d), g) și art.15 alin.(1) lit. a) se calculează și se plătesc pentru zilele calendaristice.

Venitul asigurat pentru o zi calendaristică se determină prin împărțirea venitului mediu lunar asigurat, calculat în conformitate cu prevederile prezentului articol, la numărul de zile calendaristice din luna pentru care se plătește indemnizația.

(17) Indemnizațiile de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. a), b), d), f), g) și art.15 alin.(1) lit. a) stabilite în conformitate cu prezenta lege nu se recalculază, cu excepția cazurilor legate de modificarea legislației privind modul de salarizare.”

8. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Articolul 8. Confirmarea dreptului la indemnizații de asigurări sociale

Dreptul la indemnizații de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. a), b), d), g) și art.15 alin.(1) lit. a) se confirmă prin certificate de concediu medical, eliberate în modul aprobat de Guvern.”

9. Articolul 9:

la alineatul (2), sintagma „Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității” se substituie cu sintagma „Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă”;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Pentru cazurile neîntrerupte de incapacitate temporară de muncă, cu trecere dintr-un an calendaristic în altul, calculul zilelor se efectuează pentru toată perioada, începând cu prima zi de incapacitate temporară de muncă.”

10. La articolul 10, alineatul (1) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins:

„În cazul în care măsurile de tratament și reabilitare nu s-au soldat cu ameliorarea stării de sănătate, boala sau trauma are o evoluție îndelungată și/sau au apărut semne de dizabilitate cu pierderea capacității de muncă, trimiterea bolnavilor la expertizare se efectuează indiferent de durata concediului medical.”

11. Articolul 11 se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins:

„După încadrare în grad de dizabilitate, asiguratul beneficiază de dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă pentru cel mult 60 de zile cumulativ pe parcursul unui an calendaristic.”

12. Articolul 12 va avea următorul cuprins:

„Articolul 12. Dreptul la prestații de asigurări sociale în anumite situații

(1) Indemnizațiile prevăzute la art.5 alin.(1) lit.a) și d) și art.15 alin.(1) lit.a) se acordă și în cazul în care incapacitatea temporară de muncă a survenit în timpul concediului de odihnă anual. Acesta din urmă se prelungește cu durata incapacității temporare de muncă ce a decurs în interiorul său.

(2) Nu se acordă indemnizațiile prevăzute la art.5 alin.(1) lit. a), b), d), g) și art.15 alin.(1) lit.a) pentru zilele în care asiguratul la locul de muncă de bază s-a aflat în concediu neplătit sau pentru perioada suspendării contractului individual de muncă și altor contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii și se atestă pierderea totală a venitului asigurat.

(3) Nu se acordă indemnizațiile prevăzute la art.5 alin.(1) lit. a), b), g) și art. 15 alin.(1) lit.a) în perioada în care asiguratul se află în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani.”

13. Articolul 14:

în denumirea articolului, cuvîntul „prestația” se substituie cu cuvîntul „indemnizația”;

la alineatul (3), cuvîntul „Prestația” se substituie cu cuvîntul „Indemnizația”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Indemnizația pentru carantină nu se acordă pentru zilele în care asiguratul s-a aflat în concediu neplătit, în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, pentru perioada suspendării contractului individual de muncă.”

14. Articolul 16:

la alineatul (1), cuvintele „șomerele care” se substituie cu cuvintele „șomerele cu drept la ajutor de șomaj care s-au aflat la evidență în instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova”;

la alineatul (2), cuvintele „se acordă, începînd cu săptămîna a 30-a de sarcină,” se substituie cu cuvintele „se acordă integral la a 30-a săptămîna de sarcină”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) În sensul prezentului articol, soția se recunoaște că se află la întreținerea soțului asigurat dacă pe parcursul a 9 luni consecutive premergătoare lunii acordării concediului de maternitate nu a fost încadrată în nici una dintre situațiile prevăzute la art.4 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale sau dacă și-a pierdut statutul de asigurat în această perioadă din motive ce nu i se pot imputa (art.86, alin.(1), lit. b), c), d), f), x), y) din Codul Muncii), fapt confirmat prin carnetul de muncă și prin declarația scrisă pe propria răspundere că nu este persoană asigurată.”

15. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„Articolul 18. Indemnizația pentru creșterea copilului

(1) Asiguratul care se află în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani la toate entitățile în care activează are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și pînă la vîrsta de 3 ani a copilului.

În cazul în care data acordării concediului pentru îngrijirea copilului diferă de la o entitate la alta, indemnizația se stabilește începînd de la data ultimei acordări a concediului.

(2) De indemnizație lunară pentru creșterea copilului beneficiază, la cerere, opțional: unul dintre părinți, bunelul, bunica, o altă rudă care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, precum și tutorele, dacă sînt persoane asigurate și îndeplinesc condițiile de realizare a stagiului de cotizare prevăzute la art.6 alin.(1), (2) sau (3) din prezenta lege.

(3) În cazul în care beneficiarul de indemnizație pentru creșterea copilului își reia activitatea înainte de expirarea concediului pentru îngrijirea copilului sau se angajează la o altă entitate, indemnizația stabilită se suspendă și se stabilește uneia dintre persoanele prevăzute la alin.(2), dacă întrunește condițiile prevăzute la art.6 alin.(1), (2) sau (3) din prezenta lege.

(4) În cazul în care mama sau tata (beneficiar de indemnizație) își reia activitatea în condițiile timpului de muncă parțial, cu retribuirea muncii în proporție de pînă la 0,5 salariu de funcție/tarif, stabilit conform sistemului tarifar de salarizare, ori în mărimea salariului convenit pentru timpul efectiv lucrat în limitele a 0,5 din durata programului de muncă în cazul salarizării conform sistemelor netarifare de salarizare la fiecare dintre entități, indemnizația nu se suspendă.

(5) În cazul copiilor gemeni sau în cazul mai multor copii în vîrstă de pînă la 3 ani, de dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului beneficiază, la cerere, opțional: concomitent ambii părinți sau concomitent două persoane asigurate menționate la alin.(2) al prezentului articol. Fiecare asigurat beneficiază de dreptul la indemnizație/indemnizații pentru copilul/copiii de care îngrijesc nemijlocit.

Pentru unul și același copil se stabilește o singură indemnizație.

(6) Cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită la art.7, dar nu mai puțin de 400 de lei pentru fiecare copil.”

16. Articolul 19:

la alineatul (1), cifra „7” se substituie cu cifra „10”, iar după cuvintele „iar în cazul copilului” se introduc cuvintele „care suferă de maladie oncologică și al copilului”;

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) Dreptul la indemnizație se acordă, la alegere, unuia dintre părinți: mamei sau tatălui.

În cazul în care nici mama, nici tata, din motive întemeiate, confirmate documentar, nu pot îngriji copilul bolnav în vîrstă de pînă la 10 ani, copilul care suferă de maladie oncologică în vîrstă de pînă la 16 ani sau copilul cu dizabilitate în vîrstă de pînă la 16 ani, indemnizația se stabilește altor persoane asigurate: tutorelui, altui membru de familie, bunicului, bunicii.

(1²) Indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav nu se stabilește pentru zilele în care asiguratul s-a aflat în concediu anual (de bază sau suplimentar), în concediu neplătit, în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, în perioada contractului individual de muncă suspendat.”

17. La articolul 20, alineatul (1) se completează în final cu cuvintele: „, , dar nu mai mult de 60 de zile cumulative într-un an calendaristic pentru fiecare copil”;

18. Articolul 21:

la alineatul (1), cuvîntul „soțul” se substituie cu cuvintele „soțul/soția”;

la alineatul (2), cuvintele „care s-a aflat la întreținerea sa și” se exclud;

la alineatul (3) litera a), cuvîntul „soțul” se substituie cu cuvintele „soțul/soția”.

19. La articolul 23:

în denumirea și textul articolului, cuvîntul „unități” se substituie cu cuvîntul „entități”;

după cuvintele „indemnizațiile de asigurări sociale” se introduc cuvintele „prevăzute la art.5 alin.(1), lit. a), b), d), f), g) și art.15 alin.(1), lit. a)”.

20. La articolul 27, alineatul (1) se completează în final cu textul „, , iar a ajutorului de deces – din ziua următoare zilei de deces. În cazul solicitării indemnizației pentru creșterea copilului pînă la împlinirea a vîrstei de 3 ani după 12 luni de la data nașterii copilului, indemnizația se stabilește retroactiv, dar nu mai mult decît pentru 12 luni premergătoare datei adresării, dacă adresarea a avut loc pînă la împlinirea de către copil a vîrstei de 3 ani”.

21. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 29.** Stingerea dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă

(1) Asiguratul nu este în drept să primească indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă în cazul în care:

a) își cauzează premeditat daune sănătății;

b) și-a pierdut capacitatea de muncă în urma comiterii unei crime;

- c) a urmat tratament forțat, conform hotărîrii judecătorești, cu excepția dizabilității mintale;
 - d) se află în detenție sau în proces de expertizare medico-legală;
 - e) încalcă regimul prescris de medic;
 - f) îmbolnăvirea este cauzată de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică;
 - g) prezintă acte false;
 - h) certificatul de concediu medical a fost anulat în modul stabilit de Ministerul Sănătății;
 - i) în perioada aflării în concediu medical se deplasează peste hotarele țării, cu excepția deplasării cu scop de tratament.
- (2) Modul de restituire a sumelor plătite necuvenit se stabilește de Guvern.”

22. La articolul 30, după sintagma „Inspekția financiară” se introduce sintagma „, Inspectoratul de Stat al Muncii”.

Art.II. – 1. Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2014.

2. În cazul în care dreptul la indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani a apărut pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, iar cererea pentru stabilirea indemnizației a fost depusă după această dată, se vor aplica normele prezentei legi.

3. Guvernul, în termen de 3 luni după publicarea prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Nota informativă

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale

Sistemul public de asigurări sociale prevede realizarea dreptului la prestații de asigurări sociale pentru prevenirea, limitarea și înlăturarea riscurilor sociale precum sunt îmbolnăvirea, maternitatea și creșterea copilului prin susținerea financiară a persoanelor asigurate, în cazul survenirii unor astfel de riscuri.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul eliminării unor probleme de ordin legislativ care duc la obținerea unor drepturi nejustificate și abuzarea în acest sens de prezența unor lacune în legislație, stabilite în cadrul implementării legii și respectiv, implicarea surselor financiare suplimentare semnificative din bugetul asigurărilor sociale de stat pentru acoperirea cheltuielilor la plata prestațiilor de asigurări sociale. De asemenea proiectul propune măsuri de ajustare a legislației naționale la normele internaționale din domeniul securității sociale la care Republica Moldova este parte, măsuri care vor contribui la sporirea gradului de respectare a unui din principiile organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale: *drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite*, fapt care în rezultat ar duce la eficientizarea administrării mijloacelor financiare acumulate în bugetul asigurărilor sociale de stat. În proiect au fost incluse și unele completări și modificări cu scopul de a da prevederilor articolului respectiv un înțeles univoc, precum și modificări de ordin redacțional.

În susținerea celor menționate mai sus se confirmă și prin faptul, că în baza analizei dinamicii cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat destinate indemnizațiilor de maternitate, în anul 2012 s-a constatat o creștere cu 53488,70 mii lei (127,3%) față de anul 2011. Creșterea cheltuielilor este influențată de creșterea mărimii medii a indemnizației cu 186,4% pe fondul descreșterii numărului beneficiarilor în anul 2012 cu 8466 persoane. Totodată menționăm, că creșterea estimativă a salariului mediu pe țară în anul 2012 a constituit 110%.

În scopul asigurării unei echități sociale și respectarea principiilor de organizare și funcționare a sistemului public de asigurări sociale, elementul central al proiectului elaborat îl constituie modificarea parțială art.6 prin majorarea stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea dreptului la prestații de asigurări sociale de la 3 luni din ultimele 12 luni la 9 luni din ultimele 24 de luni și modificarea integrală a art.7 referitor la baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale. Majorarea perioadei incluse în calcul la determinarea venitului mediu lunar asigurat de la 6 luni la 12 luni permite o estimare mai echilibrată a activității asiguratului și respectiv a venitului asigurat din care se calculează quantumul indemnizațiilor de asigurări sociale, asigurând un tratament echitabil beneficiarilor la stabilirea și calcularea indemnizațiilor de asigurări sociale. Venitul mediu lunar asigurat, care constituie baza de calcul a indemnizațiilor, se determină prin împărțirea la 12 a venitului asigurat realizat la toate entitățile în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat. În cazul în care în perioada acestor 12 luni sunt luni în care salariatul nu a avut venit asigurat din motivele: concediu de boală, concediu

de maternitate, concediu de îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, aceste luni se includ în calcul cu venit asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru I categorie de salarizare în sectorul bugetar, sau în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, după caz, în vigoare la data survenirii riscului asigurat, iar lunile în care salariatul nu a avut venit asigurat din alte motive, decît cele menționate, acestea se includ în calcul fără venit asigurat.

Perioadele: concediu de boală, concediu de maternitate, concediu de îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj se includ în calcul cu venit asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru I categorie de salarizare în sectorul bugetar, sau în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, după caz, în vigoare la data survenirii riscului asigurat, deoarece aceste perioade, potrivit legislației, sunt asimilate perioadelor contributive și se includ în stagiul de cotizare. Totodată, potrivit Legii privind sistemul public de asigurări sociale, în stagiul de cotizare se includ lunile pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale aferente cel puțin salariului minim lunar pe țară stabilit.

Celelalte modificări propuse în proiect, în majoritatea lor, sunt consecințe ale modificării art.7 menționat.

În acest context considerăm necesar de menționat experiența altor state în acest domeniu al asigurărilor sociale de stat. Astfel, Republica Bulgaria 3 ani în urmă a majorat stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea prestațiilor de asigurări sociale de la 6 luni la 12 luni, iar perioada care se ia în calcul la determinarea venitului mediu lunar asigurat constituie 24 de luni. De asemenea Federația Rusă a procedat la majorarea pînă la 24 de luni a perioadei care se ia în calcul la determinarea venitului mediu lunar asigurat.

Modificarea art.4 propune limitarea zilelor de incapacitate temporară de muncă achitate din mijloacele angajatorului la 15 de zile cumulativ într-un an calendaristic, reieșind din ponderea asiguraților care se găsesc în concediu medical în mediu de 4 ori pe an și mai mult și a căror durată anuală a concediilor medicale constituie 40 de zile și mai mult.

Dat fiind faptul, că normele în vigoare referitoare la definiția „soția aflată la întreținerea soțului” pot fi tratate neunivoc, în proiect se propune completarea art.16 cu un nou alineat (5) prin care se stabilește, că soția se recunoaște aflată la întreținerea soțului asigurat, dacă pe parcursul a 9 luni consecutive premergătoare lunii acordării concediului de maternitate nu a fost încadrată în nici una din situațiile prevăzute la art.4 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, sau și-a pierdut statutul de asigurat în această perioadă din motive ce nu i se pot imputa (Codul Muncii, art.86, alin.(1) literele b),c),d),f),x),y)), fapt care se confirmă prin carnetul de muncă și prin declarație scrisă pe propria răspundere că nu este persoană asigurată.

Proiectul propune unele norme concrete referitoare la cazurile de suspendare a indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, cît și condițiile în care unul din părinți poate să se încadreze în cîmpul muncii, aflîndu-se în concediu pentru îngrijirea copilului. Astfel, potrivit proiectului, în cazul în care beneficiarul de indemnizație pentru creșterea copilului (*de exemplu mama*) își reia activitatea înainte de expirarea concediului pentru îngrijirea copilului, sau se angajează la o altă entitate, indemnizația stabilită se suspendă și se stabilește uneia dintre persoanele: tatălui,

bunelului, bunicei, altei rude care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, precum și tutorelui, dacă sunt persoane asigurate și îndeplinesc condițiile de realizare a stagiului de cotizare. Totodată, asiguratul (mama, tata), care își reia activitatea în muncă în condițiile timpului de muncă parțial cu retribuirea muncii în proporție de până la 0,5 salariu de funcție/tarif, stabilit conform sistemului tarifar de salarizare, ori în mărimea salariului convenit pentru timpul efectiv lucrat în limitele a 0,5 din durata programului de muncă în cazul salarizării conform sistemelor netarifare de salarizare la fiecare din entități, indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani nu se suspendă. În cazul copiilor gemeni sau mai multor copii în vârstă de până la 3 ani, în proiect se propune acordarea dreptului la indemnizație pentru creșterea copilului concomitent ambilor părinți sau concomitent două persoane asigurate. În acest caz pentru fiecare copil se stabilește o singură indemnizație.

De asemenea, în proiect se propune ca indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav să se stabilească persoanei asigurate până la vârsta copilului de 10 ani (*potrivit normelor în vigoare - 7 ani*). Modificarea în cauză necesită cheltuieli suplimentare din bugetul asigurărilor sociale de stat în mărime de 6,70 mil. lei anual.

Prin modificarea art.29, în temeiul articolelor 17, 69 și 71 din Convenția OIM nr.102 cu privire la normele minime de protecție socială, se propune lărgirea motivelor pentru care asiguratul pierde dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă.

Ministru

 Valentina BULIGA